

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Michala Bobka a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **Ing. M. Č.**, zastoupen Mgr. Tomášem Davidem, advokátem se sídlem Na Perštýně 362/2, Praha 1, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 9. 2022, č. j. 2 Ad 16/2021-47,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 7. 4. 2021, č. j. X, byl žalobci podle § 56 odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, od 16. 5. 2021 odňat invalidní důchod I. stupně, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 20 %. Podle posudku Pražské správy sociálního zabezpečení ze dne 17. 3. 2021 žalobce již není invalidní ve smyslu § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, jelikož pokles jeho pracovní schopnosti již nedosahuje minimálně 35 %.

[2] Ke stejnému závěru dospěl i posudek lékaře ČSSZ ze dne 8. 7. 2021 v rámci námitkového řízení. U žalobce tudíž již nešlo o invaliditu I. stupně, nýbrž o dlouhodobě nepříznivý stav ve smyslu § 26 uvedeného zákona, jehož příčinou byl bolestivý syndrom krční páteře. Žalobcovo zdravotní postižení spadalo podle posudku pod kapitolu XIII., oddíl E, položka 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. s mírou poklesu pracovní schopnosti 10-20 % na horní hranici. Žalovaná proto námitky žalobce zamítla rozhodnutím ze dne 3. 9. 2021, č. j. X, a rozhodnutí ČSSZ ze dne 7. 4. 2021 potvrdila.

[3] Žalobce napadl rozhodnutí žalované u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který žalobu v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Připomněl, že při přezkumu

rozhodnutí o nároku na invalidní důchod soudu nepřísluší posuzovat věcnou správnost odborného lékařského posudku. To je úkolem posudkové komise zřízené MPSV. Posudek je brán jako stěžejní důkaz, pokud neexistují důvodné pochybnosti o jeho správnosti. Posudková komise má proto povinnost se vypořádat se všemi relevantními okolnostmi, včetně řádného zdůvodnění svých závěrů. Podle městského soudu posudková komise MPSV v Praze komplexně zohlednila veškerou dostupnou lékařskou dokumentaci v době rozhodné pro posouzení, tj. 3. 9. 2021, včetně porovnání s obdobím, kdy žalobce invalidní důvod I. stupně pobíral.

[4] Kasační stížnost podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Stěžovatel městskému soudu ve vztahu k výroku I. napadeného rozsudku vytýká nedostatečně zjištěný skutkový stav v důsledku neprovedení stěžovatelem navrhovaného důkazu dalším znaleckým posudkem. Výrok II. napadeného rozsudku, týkající se náhrady nákladů řízení, podle stěžovatele nebyl řádně odůvodněn, z čehož dovozuje jeho nepřezkoumatelnost. Stěžovatel dále namítá, že rozhodnutí posudkové komise MPSV není možné považovat za výlučný podklad pro rozhodnutí nezávislého soudu. Lékařská posudková komise nemůže být nezávislým posuzovatelem zdravotního stavu účastníka v kontradiktorním řízení před soudem, proti němuž stojí zřizovatel správního orgánu i posudkové komise, tedy MPSV.

[5] Nejvyšší správní soud se po konstatování přípustnosti kasační stížnosti zabýval její přijatelností ve smyslu §104a soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“), tedy otázkou, zda kasační stížnost svým významem *podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele*. Jedná se totiž o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.).

[6] Podstatný přesah zájmů stěžovatele Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS (k uplatnitelnosti zde vyslovených názorů na současnou úpravu srov. např. rozsudek NSS ze dne 10. 6. 2021, č. j. 1 As 124/2021 - 28). Podstatný přesah bude dán pouze v případech, kdy se kasační stížnost (1) týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu anebo (2) právních otázek řešených dosavadní judikaturou rozdílně. Podstatný přesah zájmů stěžovatele bude dán (3) rovněž v případě potřeby učinit odklon od ustálené judikatury. Konečně bude kasační stížnost přijatelná (4) tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Takovým pochybením jsou především případy, kdy krajský soud nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu a nelze vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v konkrétním případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[7] Žádný z těchto případů není dán. Kasační stížnost je proto nepřijatelná.

[8] S ohledem na údajné nedostatečné zjištění skutkového stavu ze strany žalovaného, potažmo městského soudu, a spolehnutí se na „posudek jediného lékaře“, NSS připomíná, že posouzení zdravotního stavu, konkrétněji invalidity, je podle ustálené judikatury NSS otázkou odbornou (medicínskou), k níž soud nedisponuje potřebnými odbornými

pokračování

znalostmi. Výchozím bodem pro rozhodování soudu jsou tudíž závěry odborníků (srov. například rozsudky ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, č. 511/2005 Sb. NSS, ze dne 30. 11. 2009, č. j. 4 Ads 81/2009-46, nebo ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20). Pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost fyzických osob MPSV, které za tím účelem podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, zřizuje jako své orgány posudkové komise (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 1. 2004, č. j. 5 Ads 34/2003-82, č. 526/2005 Sb. NSS). Ve vypracovaných posudcích se hodnotí nejenom celkový zdravotní stav a dochované pracovní schopnosti pojištěnce, ale formulují se v něm i posudkové závěry o invaliditě, jejím vzniku, zániku či dalším trvání. Tento posudek je tedy v přezkumném soudním řízení stěžejním důkazem, na nějž je soud při nedostatku odborných znalostí odkázán. Z toho důvodu je zapotřebí klást zvýšený důraz na jeho jednoznačnost, úplnost a přesvědčivost (srov. rozsudky ze dne 30. 1. 2004, č. j. 5 Ads 34/2003-82, č. 526/2005 Sb. NSS, ze dne 14. 12. 2017, č. j. 5 Ads 158/2016-57). Předložený posudek pak soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad uvedených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na jeho mimořádný význam v daném typu řízení bývá důkazem rozhodujícím, tedy v okamžiku, kdy z hlediska své komplexnosti a přesvědčivosti nevzbuzuje jakékoliv pochyby, a nejsou-li současně známy ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, které by hodnotu posudku mohly zpochybnit (srov. výše citované rozsudky č. j. 6 Ads 11/2013-20 a č. j. 4 Ads 13/2003-54; dále též rozsudek ze dne 24. 2. 2004, č. j. 5 Ads 49/2003-136). Posudek zdravotního stavu pojištěnce zpracovaný pro účely přiznání, změny nebo odnětí invalidního důchodu je možné považovat za úplný a přesvědčivý pouze tehdy, pokud se posudková komise vypořádala se všemi rozhodnými skutečnostmi a posudkové závěry konkrétně zdůvodnila (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003-48, ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Ads 42/2003-61, a ze dne 9. 2. 2006, č. j. 6 Ads 25/2004-58).

[9] Co se dále týče konkrétního tvrzení stěžovatele, že městský soud neprovedl stěžovatelem navrhovaný důkaz (nový znalecký posudek z oboru neurologie), což dle něj vedlo k nedostatečnému zjištění skutkového stavu, NSS odkazuje na závěry učiněné městským soudem v bodech 14 a 15 napadeného rozsudku. Městský soud v této pasáži dostatečně zdůvodnil, proč považuje provedení nového navrhovaného důkazu za nadbytečné. K otázce navrhovaného doplnění dokazování v řízení před soudem znaleckým posudkem se ve své judikatuře Nejvyšší správní soud již také vyjádřil. Například dle rozsudku ze dne 8. 10. 2014, č. j. 3 Ads 85/2014 - 24, *„pokud krajský soud považuje posudek komise za správný, přesvědčivý a svůj názor zdůvodní, není dokazování znaleckým posudkem na místě, neboť neexistují pochybnosti, které by znalec musel svým posudkem rozptýlit“* (k tomu také rozsudky NSS ze dne 28. 5. 2014, č. j. 3 Ads 88/2013 - 73, či ze dne 20. 7. 2021, č. j. 3 Ads 300/2019 - 29, bod 28).

[10] Konečně, pokud jde o námitku neobjektivnosti posudkových komisí a žalované obecně, platí dle konstantní judikatury NSS, že nelze dovozovat podjatost dané posudkové komise či žalované pouze ze skutečnosti, že systémově spadá pod MPSV (srov. rozsudek ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20, ze dne 13. 4. 2017, č. j. 10 Ads 259/2016-33, ze dne 31. 5. 2018, č. j. 7 Ads 61/2018-25, ze dne 31. 1. 2022, č. j. 10 Ads 119/2020-27). Stěžovatel

přítom dále konkrétně neuvedl, v čem by mohlo narušení nezávislosti posudkové komise a žalované spočívat.

[11] Je tedy možné uzavřít, že konstantní judikatura NSS poskytuje dostatečné odpovědi na všechny stěžovatelem vznesené věcné námitky. Stěžovatel má nicméně pravdu v tvrzení, že výrok II. rozsudku Městského soudu ve znění „*Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení*“ postrádá v odůvodnění rozhodnutí soudu podrobnějšího rozvedení. Jedná se však toliko o formální opomenutí standardizovaného odstavce odůvodnění, přičemž výrok sám je s ohledem na věcné rozhodnutí soudu korektní a pochopitelný. Podobné formální pochybení, které ve smyslu 4. podmínky (ne)přijatelnosti kasační stížnosti (viz odst. [6] výše), nemohlo mít prážádný hmatatelný dopad do práv stěžovatele, přijatelnost kasační stížnosti proto rovněž nezakládá. Ostatně, stěžovatel sám to označuje pouze za „*procesní nedopatření*“ a nad rámec jedné věty v doplnění kasační stížnosti, že by „*bylo rovněž na místě reagovat na toto procesní nedopatření*“, ani netvrdí, jak by tímto mohlo být vůbec zasaženo do jeho práv.

[12] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[13] O náhradě nákladů řízení NSS rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, část III. 4.). Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. září 2023

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu